

Принципи методу швидкого читання у навчанні ефективній роботі з іншомовними науковими текстами

І. В. Цимбал

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Paper received 20.12.2016; Revised 28.12.2016; Accepted for publication 03.01.2017.

Анотація. У статті проаналізовано чинники, які впливають на розвиток читацької компетенції студентів технічних спеціальностей. Розглянуто принципи методу швидкого читання, завдяки яким підвищиться мотивація та інтерес студентів до роботи з науковим текстом, зросте продуктивність читання. Обґрунтовано необхідність враховувати індивідуальні психологічні особливості для підвищення ефективності роботи з іншомовними науковими текстами. Підкреслена важливість самоорганізації студентів у процесі їхньої фахової підготовки.

Ключові слова: швидке читання, мотивація, пам'ять, увага, самоорганізація.

Вступ. Необхідність щоденно обробляти великі об'єми науково-технічної інформації вимагає від фахівців швидко опрацюувати спеціалізовану літературу. Проте під час професійної підготовки і студенти і викладачі стикаються з рядом об'єктивних та суб'єктивних утруднень. Скорочення годин практичних занять з іноземної мови професійного спрямування, зменшення інтересу студентів технічних спеціальностей до вивчення іноземних мов зумовлюють створення ефективного комплексу практичних тренінгів, які б розвивали у майбутніх фахівців мотивоване, цілеспрямоване та продуктивне читання іншомовних наукових текстів.

Короткий огляд публікацій з теми дослідження. Оскільки проблема швидкого або динамічного читання (speed reading, lecture rapide) є на сьогоднішній день надзвичайно актуальною, з'явилося багато праць як вітчизняних так і зарубіжних авторів (С.І. Бондар, В. Вормсбехер, Д. Кабін, О. Андрєєв, М. Зіганов, І. Посталовський, П. Жевар, К. Годфруа, Ж. Круссе та інші), які представляють найновіші методи швидкого читання та їх переваги.

Теоретики методу швидкого читання обґрунтовують доцільність такого методу деякими недоліками традиційного методу читання. Вони стверджують, що люди, які засвоїли метод швидкого читання легше та швидше адаптуються до нових видів інформації, краще її засвоюють.

Метою статті є аналіз основних чинників, які впливають на ефективну роботу з іншомовними нау-

ковими текстами та доцільність використання принципів швидкого читання у процесі професійної підготовки студентів технічних спеціальностей.

До принципів швидкого читання належать: читання без регресій; читання за інтегральним алгоритмом; виділення основного змістового смислу тексту; читання без артикуляції; постійний та цілеспрямований розвиток пам'яті та уваги; щоденне читання обов'язкової норми газет, журналів або книг. Крім того, аби робота з текстом була більше ефективною, необхідною умовою є володіння мотиваційно-логічною організацією запам'ятовувати інформацію.

Низька швидкість нетренованого читача зумовлена такими чинниками: поганими звичками, які сформувалися протягом років неефективного читання; пасивною технікою розуміння, яка заважає повній концентрації та швидкій реакції на прочитане; нерациональною технікою сприйняття, яка призводить до втрати часу на концентрацію [6, с.5].

Наукові та технічні тексти (на відміну від художніх) побудовані, як правило, за законами логіки. Метод швидкого читання тому і забезпечує високоякісне засвоєння прочитаного, що використовує ці закони при добуванні смислової інформації з вихідного тексту [5, с. 19].

Зупинимось більш детально на психологічних аспектах методу швидкого читання, які ми вважаємо найбільш доцільними у навчанні ефективній роботі з іншомовними науковими текстами.

Психологічні чинники ефективної роботи з іншомовними науковими текстами			
Когнітивний	Мотиваційний	Операційний	Особистісний
- особливості пам'яті, сприймання, уваги студента; - когнітивний стиль, стиль навчання, домінуючі стилі інтелекту (за Г.Гарднером), тощо	- стійка навчальна мотивація; - стійка внутрішня мотивація до спеціалізації; вивчення іноземних мов, опрацювання іншомовних наукових текстів	- знання, уміння, досвід в опрацюванні фахової літератури іноземною мовою; - сформовані читацькі звички	- рівень самоорганізації студентів; - рівень працьовитості та працездатності; - рівень здатності до саморозвитку та самоосвіти

Рис. 1. Психологічні чинники ефективної роботи з іншомовними науковими текстами

Ефективною ми вважаємо таку роботу з іншомовними науковими текстами, за якої були 1) враховані індивідуальні психологічні особливості студентів (індивідуалізація навчання); 2) розвинена стійка внутрішня мотивація до навчання та усвідомлена необхідність роботи з текстом (мотивоване читання); 3) поставлена та досягнута мета читання (цілеспрямоване читання); 4) досягнуто розуміння прочитаного тексту

(усвідомлене/свідоме читання); 5) сформовані та закріплені читацькі звички (продуктивне читання).

Ми вважаємо використання деяких принципів методики швидкого читання при створенні комплексу практичних тренінгів для студентів технічних факультетів, які би сприяли:

- розвитку стійкої внутрішньої мотивації та інтересу студентів до роботи з іншомовними науковими текстами;
- розвитку пам'ять, увагу, силу концентрації студентів;
- враховували індивідуальні психологічні особливості студентів.

Мотивація до читання за Зігановим, яка безпосередньо впливає на продуктивність читання, включає такі компоненти як інтерес до змісту та до процесу читання, настрої протягом читання, впевненість у правильності змісту, впевненість у користі змісту, впевненість у своїх читацьких звичках.

Інтерес до змісту та до процесу читання іншомовних наукових текстів виробляється з розумінням необхідності роботи з текстом, основаної на внутрішній мотивації, з усвідомленням практичної користі, яку студент отримує від знань, здобутих після читання текстів зі спеціальності.

На думку Зіганова, інтерес до читання проявляється тоді, коли читач оцінює різницю між рівнем знань, що були в пам'яті та знань, отриманих з тексту. Чим вищі рівні попередніх знань та знань, отриманих після читання (і відповідно менша різниця між ними), тим вищий рівень емоціонального сприйняття читача.

Крім того, читання проходить плідно і текст добре запам'ятовується, якщо усвідомити необхідність прочитання саме цього матеріалу, стимульована продуктивність читання, чітко визначена мета. Відповідно з'являються інтерес до читання даної книги та зацікавленість в міцному засвоєнні змісту, що є гарантією успішної роботи з текстом [3, с. 35]

Серед мотиваційних чинників, які найбільш впливають на ефективність роботи з текстом, в тому числі науковим, є інтерес (до змісту тексту, так і процесу читання); настрої та впевненість (у правильності викладеного у тексті матеріалу, у користі отриманої інформації для застосування у подальшій роботі, в успішному читанні, за якого досягнене розуміння тексту у відведений для цього час.

Дослідження з мотивації читання зводяться на основних факторах навчання, які сприяють виникненню внутрішньої мотивації серед студентів:

1) залучення усіх студентів у процес навчання. Якщо студент визнає, що завдання, які він виконує на занятті, пов'язані зі знаннями, що необхідні йому у професійній діяльності, він відчує бажання чи навіть необхідність долучитися та виконувати ці завдання.

Таким чином, щоб сприяти залученню студентів у процес їх навчання, викладач повинен: визначити для студентів реальні короткострокові цілі, аби вони могли спостерігати за своїми успіхами; створити в групі таку атмосферу, аби студенти розглядали навчальну аудиторію як місце, де вони вчаться, а не де їх оцінюють.

2) надання студентам широкого вибору іншомовної наукової літератури та періодики, мультимедійних матеріалів, які б відповідали їхнім інтересам та потребам;

3) надання студентам можливості обирати собі самостійно тексти для читання, зважаючи на рівень їхньої складності та сферу інтересів та досліджень студентів та, за необхідності, надання допомоги у виборі;

4) сприяння взаємодії та обміну, надання студентам можливості обговорити прочитане всередині групи, зацікавлюючи тим самим інших студентів;

5) вибір різноманітних актуальних та ефективних видів діяльності, пов'язаних з роботою з текстом.

Протягом тривалої дослідницької роботи студент повинен опрацювати великий об'єм наукової літератури за темою свого дослідження. В такому випадку мета читача не прочитати усі ці книги, а вибрати з них уся інформацію, корисну для роботи. Тим більше, якщо найчастіше ці книги лише частково стосуються потрібної теми, тому не варто опрацьовувати усі джерела у повному обсязі.

Тому, на початку роботи з текстом необхідно поставити чіткі цілі роботи з текстом та протягом читання відповісти на запитання: «Які головні теми цієї книги (статті) та яке відношення вони мають до моєї роботи?» «На чому конкретно я маю сконцентрувати свою увагу?» «Яку практичну користь я зможу отримати з цієї книги (статті)?» Відповіді на подібні запитання формують цілеспрямоване читання.

Перш за все, студент має визначитись з метою своєї роботи з іншомовним науковим текстом. Виділяють такі види читання: пошукове, проглядове (або вибіркове), ознайомче та вивчаюче.

На початку роботи з текстом фахівці пропонують проглянути текст (*skimming, écrémage*). Ця робота складається з таких етапів: вивчення змісту книги або статті, знаходження ключових слів та етапу вибіркового вивчення тексту (*scanning, balayage*). На цьому етапі читають початок розділів книги, розділи, які містять ключові слова, висновки до статті або розділів книги. Такі методи роботи з текстом виявляються доцільними особливо у випадках, коли необхідно зекономити час протягом опрацювання великої кількості статей чи книг.

Ще однією з важливих складових розуміння іншомовного тексту є ймовірне прогнозування, або антиципація. Під терміном прогнозування (або ймовірного прогнозування) мається на увазі передбачення майбутнього, що базується на ймовірній структурі попереднього досвіду та наявної інформації. Студентам важливо акумулювати усі попередні знання та, спираючись на назву чи передмову статті, яку слід прочитати, пригадати, що вони вже знають з проблематики тексту.

Такий вид роботи підвищує концентрацію, стимулює набуті знання (і пам'ять відповідно), допомагає знайти напрям подальшої роботи, визначити свої сильні та слабкі сторони, розвинути пізнавальну читацьку мотивацію.

Для глибокого дослідження тексту використовують метод SQ3R, який складається з п'яти етапів:

1. Survey – огляд (читає проглядає увесь текст для отримання загального уявлення про прочитане та виділення ключових слів,

2. Question – запитання (читає формулює запитання, які виникають у нього протягом читання, і на які він ходив би отримати відповіді після прочитання),

3 Read – читання (читає опрацьовує текст, шукаючи відповіді на раніше сформульовані запитання),

4 Recite / recall – переказ (читає формулює власними словами в усній або письмовій формі основні моменти прочитаного тексту),

5 Review – перегляд для повторення (читає вдруге перечитує текст, перевіряє та доповнює зроблені нотатки, визначає, наскільки повно він відповів на поставленні попередньо запитання, обговорює прочитане з іншими читачами чи викладачем) [8, с. 20].

Однією з найважливіших умов розвитку швидкого читання фахівців є регулярне читання спеціальної літератури у тому числі іноземною мовою. Однак дослідження, проведені серед студентів 4-5 курсів показують, що більшість опитаних читають іноземні наукові тексти перед заняттям з іноземної мови професійного спрямування, використовуючи для перекладу найскладніших фрагментів (або цілого тексту) онлайн інтернет-перекладачі. Проте, такий метод роботи з іноземним науковим текстом не сприяє його адекватному сприйманню і, в результаті, розумінню.

Ми погоджуємось зі словами М. Зіганова, який стверджує: «Навчений швидко читати учень набуває навиків читання без перекладу, тобто він спирається на пряме сприйняття. Справді, в процесі перекладу беруть участь, як відомо, численні складні механізми, які вдвічі збільшують час сприйняття ... Набуваючи навичок сприйняття тексту за максимально короткий час, учень відповідно звільняється від звички читання-перекладу. Адже загальновідомо, що переклад – це заклятий ворог вільного стилю викладу. З іншого боку, учень втрачає звичку відтворювати про себе фрагменти, відповідні графічним символам, через які пробігає його погляд» [3, с. 17].

Опрацювавши ряд літератури, студенту необхідно запам'ятати отриманий матеріал. Протягом роботи з іноземними науковими текстами, у студентів виникають утруднення, пов'язані саме з особливостями їхньої пам'яті.

Як у школі так і у ВНЗ викладачі не надають особливого значення особливостям пам'яті і уваги та їх розвитку. Опитування серед студентів технічних спеціальностей показало, що більшості з них саме проблеми з пам'яттю та концентрацією уваги заважають опрацювати наукову літературу.

Науковці розрізняють три стадії (фази) сприйняття тексту:

1. перший візуальний контакт з текстом, у якому задіяна сенсорна пам'ять, що ніби «фотографує» слова, фіксуючи їх на дуже короткий час (приблизно чверть секунди), а потім здійснює перший відбір слів.

2. Завдяки цьому відбору слова передаються до короткочасної пам'яті, яка надає словам значення (цей вид пам'яті може обробити у середньому до 7 елементів за 20 секунд).

3. Як тільки значення слів знайдено, ці інформативні елементи тексту нарешті (поступово) передаються до довготривалої пам'яті, в іншому випадку вони стираються. Таким чином, до кінця тексту запам'ятовуються відібрані елементи, а не весь текст.

Ці три рівні пам'яті взаємодіють (співфункціонують), і під час сприйняття іноземного тексту найбільше утруднень може викликати друга стадія. Процес відбору слів у короткочасній пам'яті залежить

від фахової, лінгвістичної компетенції, наміру та умов читання кожного читача.

Оскільки об'єм короткочасної пам'яті обмежений у кількості та часі і тому, якщо недосвідчений або читач-початківець, витрачає занадто багато часу на тлумачення кожного слова, його короткочасна пам'ять буде переповненою та не буде здатною обробити всю інформацію для її передачі до довготривалої пам'яті. А отже ця інформація загубиться, зітреється і текст стане незрозумілим.

Щоб короткочасна пам'ять студента не була переповненою потрібно привчати студентів не зупинятися на кожному незнайомому слові або незрозумілій граматичній конструкції. Необхідно практикувати глобальне читання, зосереджуючись на смислі речення, потім тексту в цілому. Тобто треба привчати студентів до неоднозначності слова, смисл якого можна зрозуміти за допомогою інших слів або контексту; навчити продовжувати роботу з текстом, не звертаючи увагу на незнайомі слова чи синтаксис.

На етапі запам'ятовування прочитаного матеріалу важливо зберегти нервові утворення та зв'язки, народжені в процесі сприйняття тексту, а також уникнути незворотного процесу забування інформації, при якому відбувається виснаження нервових утворень, і електричний сигнал, що надходить при їх порушенні слабкий, недостатній для повноцінного відтворення прочитаного [3; с. 48].

Крім того, протягом роботи з іноземним текстом у студентів виникають труднощі у його інтерпретації – нерозумінні смислу речення або тексту при розумінні смислу кожного слова речення або тексту. Таким чином брак знань з галузі призводить до виникнення утруднень у розумінні тексту.

З метою проглянути та зрозуміти основну ідею тексту, слід обирати тексти, які містять 3% незнайомих для студентів слів, задачею опрацювання тексту буде зрозуміти основний його зміст, звертаючись до словника лише у тому випадку, коли незнайомі слова заважають зрозуміти основний зміст.

Зосередженість на читанні – це, перш за все, відсутність відволікань і блукання думок, підтримка тексту в поле активної уваги, постійне відображення свідомістю змісту тексту. Ступінь зосередженості залежить від багатьох чинників: від здатності концентрувати увагу протягом тривалого часу на одному об'єкті, однієї думки; установки на увагу і взагалі вміння налаштувати себе; від зацікавленості змістом тексту; від внутрішніх умов читання (емоційний стан, втома та ін.);

від зовнішніх умов читання (відволікаючі зовнішні події, шум).

Враховання індивідуальних психологічних особливостей студентів має ряд переваг перед звичною методикою викладання іноземної мови професійного спрямування.

Для студента індивідуальний підхід у викладанні іноземної мови з урахуванням стилю навчання, когнітивного стилю чи домінуючого типу інтелекту (за теорією множинного інтелекту Г. Гарднера) допоможе краще зрозуміти себе та свої особистісні психологічні особливості, відкрити свій творчий та науковий потенціал; сприятиме успішному оволодінню спеціа-

льністю (вивченню іноземної мови та зокрема роботі з іншомовними науковими текстами); та формуванню / розвитку його навчально-пізнавальної мотивації; усвідомити мету свого навчання.

Викладачу такий підхід дозволить краще зрозуміти потенціал студентів, їхні інтереси та потреби; формувати навчальні підгрупи в залежності від роду діяльності на занятті (однорідні або змішані); створити позитивну навчальну атмосферу у групі.

Ще одним чинником успішної роботи студентів з іншомовними науковими текстами ми вважаємо рівень самоорганізації студентів. Адже часто студенти, навіть старших курсів, називають своє невміння організувати свій навчальний процес вдома перешкодою на шляху до вивчення іноземної мови та опрацювання фахової літератури іноземною мовою.

Психологи визначають поняття «самоорганізації» як інтегральну сукупність природних і соціально набутих властивостей, втілену в усвідомлюваних особливостях волі та інтелекту, мотивах поведінки і реалізовану в упорядкованості діяльності та поведінки (М.І. Д'яченко, Л.О. Кандибович) [4].

Діагностичне обстеження студентів з високим рівнем самоорганізації показало, що для них характерні: адекватний вибір професії, висока мотивація, систематичність у навчальній діяльності, виражені вольові риси, досить висока адекватна самооцінка, цілеспрямованість, організованість, висока успішність, впевненість в собі.

У студентів з низьким рівнем самоорганізації переважали: байдужість до професії, низька мотивація діяльності, низька систематичність навчальної діяльності (заняття переважно в екзаменаційну сесію), низька самооцінка волі, тощо [4, с. 80].

Отже, усі вище перераховані чинники стали підґрунтям до створення комплексу тренінгових занять з підвищення ефективності роботи з іншомовними науковими текстами.

До структури практичного заняття входять:

- тренінги, бесіди, «мозкові штурми», які мають на меті сформувати стійку мотивацію студентів до спеціалізації, вивчення іноземної мови та скоригувати читацькі звички студентів;
- тренінги та вправи з розвитку когнітивних здібностей та психологічних особливостей студентів (пам'яті, уваги, уяви, тощо); тренінги, бесіди, направлені на формування, корегування та розвиток особистісних якостей студентів (рівня їх самоорганізації, працьовитості, працездатності).

Невід'ємною складовою комплексу тренінгових занять з підвищення ефективності роботи з іншомовними науковими текстами є самостійна робота студентів. Оскільки навчальним планом передбачено у середньому 36 годин практичних занять з іноземної мови професійного спрямування на семестр (2 академічні години на тиждень), велику роль у кваліфікованій підготовці студентів відіграє саме самостійна робота.

Самостійна робота студентів з іншомовними науковими текстами складалась з:

- опрацювання щотижневого мінімуму наукової літератури іноземною мовою з обов'язковим веденням щоденника читача, в який студент занотовував кількість прочитаного матеріалу, види утруднень, з якими він стикався, фіксував швидкість, з якою він опрацьовував текст та нотував ключові слова та найуживаніші терміни прочитаних текстів. При чому, робота з текстом переривалась виконанням релаксуючих вправ, які знімали напругу та відновлювали когнітивні здібності студентів;
- вправ з тренування пам'яті, сили концентрації уваги студентів;
- тренінгів з самоорганізації та планування самостійної роботи.

Психологічні тренінги, які проводяться як на практичних заняттях так і протягом позааудиторної роботи і спрямовані на розвиток мотиваційного компоненту ефективної роботи з текстом та особистісних якостей студентів, мають на меті: сформувати стійку внутрішню мотивацію до вивчення іноземних мов та до опрацювання іншомовних текстів з фаху з метою самовдосконалення, сформувати інтерес до змісту тексту та процесу читання; розвинути пам'ять, увагу студентів; навчити їх дисциплінованості та самоорганізації.

На нашу думку, постановка мети роботи з текстом та прогнозування його змісту; поєднання вправ з розвитку пам'яті, концентрації уваги студентів; ведення словнику найуживаніших термінів зі спеціальності та їх щоденне повторення; організація самостійної роботи вдома за принципами тайм-менеджменту сформують інтерес до роботи з іншомовними текстами, розвинути навички швидкого читання та зроблять роботу з текстом більш ефективною.

Згідно з гіпотезою нашого емпіричного дослідження, завдяки врахуванню індивідуальних психологічних особливостей студентів технічних спеціальностей, розвитку та корегуванню мотиваційного, когнітивного, операційного та особистісного компонентів ефективної роботи з іншомовними науковими текстами студенти подолають пізнавальні та психологічні утруднення, які виникають протягом читання фахової літератури іноземною мовою.

Висновки. Отже, ми вважаємо, що усвідомлення важливості вивчати іноземні мови та опрацьовувати іншомовні наукові тексти; правильні читацькі звички і стійка внутрішня мотивація; розуміння власних психологічних особливостей (пам'яті, уваги, концентрації) та планування своєї навчальної діяльності являються запорукою ефективної роботи з іншомовними науковими текстами.

Ці принципи лягли в основу розробленого нами комплексу тренінгових занять з підвищення ефективності роботи з іншомовними науковими текстами, результати апробації якого будуть висвітлені у наступних роботах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар С.І. Психологічні особливості читання тексту іноземною мовою студентами з різним когнітивним стилем: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Бондар Світлана Іванівна. — К., 2003. — 239 с.

2. Вормсбехер В. Ф., Кабин В.А. 100 страниц в час. – Кемерово: Кемеровское книжное издательство, 1976. – 116 с.
3. Зиганов М.А. Скорочтение. Уникальный курс по развитию навыков рационального чтения / М.А. Зиганов. – М.: Эксмо, 2006. – 224 с.
4. Ишков А. Д. Учебная деятельность студента: психологические факторы успешности [Монография] / А. Д. Ишков. – М.: АСВ, 2004. – 224 с.
5. Кузнецов О. А., Хромов Л. Н. Техника быстрого чтения. / О.А. Кузнецов, Л.Н. Хромов. – М.:Книга, 1983. – 186 с.
- 6 Романчик Ю.В. Изучаем скорочтение. Как научиться читать быстрее и лучше / Ю.В. Романчик. – М.: Хэлтон, 2004. – 349 с.
7. Рыженков П.Е. Самоорганизация студентов первого курса / П. Е. Рыженков, Е. В. Марусова, Л. М. Хаславская. – Новосибирск: Изд-во Новосиб. ун-та, 1990. – 120 с.
8. Gévart P. Le guide de la lecture rapide / Pierre Gévart. – Paris : L'Étudiant, 2005. – 167 p.
9. Godefroy C. H. Lecture Eclair. Cours Intégral de Lecture Rapide / Christian H. Godefroy. – 2008. – 58 p.
10. Otero J. The psychology of science text comprehension / José Otero, José A. Leon, Arthur C. Graesser. – London Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 2002. – 451 p.
11. Soulez B. Lire vite et bien / Bettina Soulez. – Paris : Eyrolles, 2002. – 207 p.

REFERENCES

1. Bondar S.I. Psychological peculiarities of reading in foreign languages depending on students' different cognitive styles: diss. ... cand. psych. science: 19.00.07 / Bondar Svitlana Ivanivna. Світлана Іванівна. – К., 2003. – 239 p.
2. Vormsbeher V. F., Kabin V.A. 100 pages in a hour / V. F Vormsbeher., V.A Kabin. – Kemerovo: Kemerovskoe knizhnoe izdatel'stvo, 1976. – 116 p.
3. Ziganov M.A. Speed reading / M.A. Ziganov. – М.: Jeksmo, 2006. – 224 p.
4. Ishkov A. D. Student's educational activity: psychological factors of success [Monograph] / A. D. Ishkov. – М.: ASV, 2004. – 224 p.
5. Kuznecov O. A., Hromov L. N. Speed reading techniques / O.A. Kuznecov, L.N. Hromov. – М.:Kniga, 1983. – 186 p.
6. Romanchik Ju.V. We are examining speed reading. How to learn to read faster and better / Ju.V. Romanchik. – М.: Hjelton, 2004. – 349 p.
7. Ryzhenkov P.E. Self-organization of first-year students / P. E. Ryzhenkov, E. V. Marusova, L. M. Haslavskaja. – Novosibirsk: Izd-vo Novosib. un-ta, 1990. – 120 p.
8. Gévart P. Le guide de la lecture rapide / Pierre Gévart. – Paris : L'Étudiant, 2005. – 167 p.
9. Godefroy C. H. Lecture Eclair. Cours Intégral de Lecture Rapide / Christian H. Godefroy. – 2008. – 58 p.
10. Otero J. The psychology of science text comprehension / José Otero, José A. Leon, Arthur C. Graesser. – London Lawrence Erlbaum Associates Publishers, 2002. – 451 p.
11. Soulez B. Lire vite et bien / Bettina Soulez. – Paris : Eyrolles, 2002. – 207 p.

Principles of speed reading in effective learning of foreign scientific texts reading

I. V. Tsymbal

Abstract. The article analyzes factors that influence the development of technical specialties students' reading competence. The principles of speed reading method that can help increase the motivation, interest of students to work with the scientific text, and increase their reading performance are discussed. The author grounds the necessity to take into account the individual psychological characteristics to improve the work with foreign scientific texts. She emphasizes the importance of students' self-organization while their professional training.

Keywords: speed reading, motivation, memory, attention, self-organization.

Принципы метода скорочтения в обучении эффективной работе с иностранными научными текстами

И. В. Цымбал

Аннотация. В статье проанализированы факторы, влияющие на развитие читательской компетенции студентов технических специальностей. Рассмотрены принципы метода скорочтения, благодаря которым повысится мотивация и интерес студентов к работе с научным текстом, возрастет производительность чтения. Обоснована необходимость учитывать индивидуальные психологические особенности для повышения эффективности работы с иностранными научными текстами. Подчеркнута важность самоорганизации студентов в процессе их профессиональной подготовки.

Ключевые слова: скорочтение, мотивация, память, внимание, самоорганизация.